

Otvoreni parlament

PARLAMENT POD LUPOM

Bilten broj 12 / mart - april 2020. godine

IZDVAJAMO:

- ✓ **Uvodna reč Otvorenog parlamenta**
Od rasprave o oružju do preispitivanja uloge narodnih poslanika u vanrednom stanju
- ✓ **Otvoreni parlament analizira**
Žene u parlamentu: XI skupštinski saziv
- ✓ **Izbor sažetaka zakona**
Zakon o potvrđivanju Protokola o izmenama i dopunama Konvencije o zaštiti lica u odnosu na automsku obradu ličnih podataka
Zakon o izmeni Zakona o lokalnim izborima
Zakon o izmeni i dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti
- ✓ **Strofa, Refren, Replika**

Uvodna reč Otvorenog parlamenta	5
Od rasprave o oružju, do preispitivanja osnovne uloge narodnih poslanika u vanrednom stanju	5
Mesec u parlamentu	7
Parlament u brojevima	9
Otvoreni parlament analizira	11
Žene u parlamentu: XI skupštinski saziv	11
IZBOR SAŽETAKA ZAKONA	14
Zakon o potvrđivanju Protokola o izmenama i dopunama Konvencije o zaštiti lica u odnosu na automsku obradu ličnih podataka	14
Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ličnoj karti	16
Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima	17
Zakon o izmeni Zakona o lokalnim izborima	19
Zakon o izmeni i dopuni Zakona o izboru narodnih poslanika	19
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti	20
Izbor epizoda Strofa, Refren, Replika	
24 epizoda	
25 epizoda	
26 epizoda	
27 epizoda	
28 epizoda	
29 epizoda	
30 epizoda	
31 epizoda	

O INICIJATIVI OTVORENI PARLAMENT

Inicijativa Otvoreni parlament svakodnevno prati rad Parlamenta Srbije od 2012. godine. Otvoreni parlament prikuplja i objavljuje podatke o radu i rezultatima rada Parlamenta i bavi se analizom različitih procesa iz perspektive transparentnosti, odgovornosti i participativnosti.

Osnovni cilj inicijative Otvoreni parlament je povećanje javnosti rada parlamenta, informisanje građana o radu parlamenta i uspostavljanje redovne komunikacije između građana i njihovih izabranih predstavnika. Svoj rad baziramo na vrednostima koje su sadržane u međunarodnoj Deklaraciji o otvorenosti parlamenata, u čijem razvoju je učestvovao i Otvoreni parlament.

Od januara 2018. godine, tim Otvorenog parlamenta je pojačao fokus aktivnosti ove inicijative na demokratičnost i odgovornost u ponašanju poslanika i radu institucije.

Inicijativu Otvoreni parlament od avgusta 2018. godine podržava Ministarstvo spoljnih poslova Savezne Republike Nemačke, uključujući i izradu biltena. Stavovi izraženi u biltenu su stavovi tima Otvorenog parlamenta, ali ne odražavaju nužno i stavove donatora.

● UVODNA REČ OTVORENOG PARLAMENTA

Od rasprave o oružju, do preispitivanja osnovne uloge narodnih poslanika u vanrednom stanju

Manja aktivnost poslanika početkom prolećnog zasedanja, uvođenje vanrednog stanja i održavanje prve sednice za vreme vanrednog stanja ključna su dešavanja koja su obeležila mart i april u parlamentu.

Poslanici su tokom marta i aprila **radili ukupno pet dana** i usvojili svega **četiri zakona i dve odluke**. Poslanici iz Socijaldemokratske stranke (SDS) Marko Đurišić i Nenad Konstantinović prekinuli su bojkot parlamenta nakon više od godinu dana neprisustvovanja plenumskim sednicama. U ovom periodu **formiran je i novi poslanički klub Vojvođanski front - Srbija 21** koji čine poslanici Socijaldemokratske stranke, Lige socijaldemokrata Vojvodine i Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Slobodan Veličković, kandidat za narodne poslanike sa izborne liste "ALEKSANDAR VUČIĆ - SRBIJA POBEĐUJE", dobio je mandat umesto koleginice iz Partije ujedinjenih penzionera Srbije, poslanice Vere Paunović, koja je preminula krajem februara.

Intoniranjem nacionalne himne u skupštinskoj sali drugog marta otpočelo je **redovno prolećno zasedanje**. Između ostalog, na dnevnom redu prve redovne sednice našao se **Predlog izmene Zakona o oružju i municiji**, radi produženja rokova za preregistraciju. Poslanici su raspravljali o komplikovanim procedurama, o opštoj neobaveštenosti građana, ali i lenjosti sistema da ovakva pitanja reši. Zato su predlagači zakona Marijan Rističević, Đorđe Komlenski i Bojan Torbica predložili da se **rok za zamenu oružanih listova produži još dve godine**, što je skupštinska većina podržala. Pored ovoga, usvojena su još **dva međunarodna sporazuma i odluka o razrešenju i imenovanju članova i zamenika članova Republičke izborne komisije**.

Četvrtog marta predsednica Skupštine **Maja Gojković je raspisala lokalne i parlamentarne izbore za 26. april. Republička izborna komisija**, koja takođe radi u skupštinskim prostorijama, tokom marta je potvrdila devet izbornih lista, a aktivnost prekinula tek kada je **15. marta proglašeno vanredno stanje** u celoj zemlji. Način proglašenja vanrednog stanja putem trojnog potpisa podstakao je u javnosti raspravu o različitim tumačenjima najvišeg pravnog akta zemlje, kao i o značaju i ulozi parlamenta. **Od 250 narodnih poslanika, samo osmoro je potpisalo zahtev da se Skupština hitno sastane**.

Nakon završetka prve redovne sednice plenumskih zasedanja nije bilo do kraja meseca, a u domu Narodne Skupštine su se održavale samo **konferencije za novinare lidera pokreta Dosta je bilo** Saše Radulovića. U drugoj polovini marta poslanik Radulović se svakodnevno obraćao novinarima uz neizbežnu rečenicu da se Skupština sastajala i za vreme ratova, i u izgnanstvu i da je ovo prvi put da je Vlada uredbom suspendovala parlament. S druge strane, predsednica **Skupštine obratila se jednim saopštenjem** u kojem je citirala deo Ustava da se „odluke potvrđuju čim Skupština bude u mogućnosti da se sastane“.

Jedan administrativni odbor, jedno zasedanje i desetina konferencija za novinare bile su aktivnosti narodnih poslanika tokom aprila. Na sednici **Odbora za administrativno-budžetska i mandatno imunitetska pitanja** poslanici su odobrili **smanjenje skupštinskog budžeta**. Već na toj sednici poslanik Srpske radikalne stranke Nemanja Šarović upitao je šta se promenilo i kako sada mogu da se sastanu, a do tad nisu mogli, ali predsednik odbora Aleksandar Martinović iz Srpske napredne stranke odgovorio je da je sve urađeno po zakonu i da se delovi uredbe o zabrani okupljanja ne odnose na narodne poslanike.

Na prvom zasedanju za vreme vanrednog stanja poslanici su **potvrdili, većinom glasova svih narodnih poslanika, uvođenje vanrednog stanja i svih uredbi koje je Vlada donela** u borbi protiv koronavirusa. Dugo očekivana sednica bila je organizovana uz pune mere zaštite, na ulazu je svima izmerena temperatura, svi prisutni su dobili zaštitne maske, rukavice, sredstva za dezinfekciju, a u plenarnoj sali poslanici su bili razdvojeni pleksiglasom. Ovoj sednici prvi put posle dužeg vremena prisustvovao je deo opozicije koja je bojkotovala rad skupštinskog plenuma, uključujući deo poslanika Demokratske stranke, Socijaldemokratske stranke, pokreta Dosta je bilo i Nove stranke. Dvodnevnu sednicu obeležila je rasprava o vanrednom stanju posle ubistva premijera, o opozicionim liderima, pre svega, Draganu Đilasu, o prvom maju, o ogromnoj ulozi Aleksandra Vučića u spašavanju života građana i nabavci respiratora. **Ono o čemu nije bilo mnogo reči su 44 uredbe koje su poslanici razmatrali zajedno, objedinjene u jednom predlogu zakona, kao i rebalans budžeta** koji je poslanicima upućen kao uredba i o njemu se tako i glasalo.

Na neizbežno pitanje poslanika **ko je procenio da Skupština ne može da se sastane u martu kad poslanici nisu ni pozvani**, predsednica Vlade **Ana Brnabić** više puta je ponovila da bi zasedanje Narodne skupštine na početku pandemije bilo krajnje nebezbedno i neodgovorno zato što se, kako je rekla „tu ne radi samo o 250 ljudi, već verovatno o više od 500 ljudi koji su potrebni za administraciju, obezbeđenje i sve ono što mora da se organizuje jedna sednica Narodne skupštine.“ Predsednica skupštine **Maja Gojković** dodala je da ni jedan parlament u svetu nije zasedao u prisustvu svih poslanika, već su se eventualno sastajali šefovi poslaničkih grupa i ocenila da to kod nas ne bi bilo moguće.

Poslanici okupljeni u Savezu za Srbiju, kao i **deo poslanika Demokratske stranke** ni prilikom ovog zasedanja **nisu učestvovali u radu Skupštine**, već su se novinarima obraćali u holu. Konferencije za novinare iskoristili su da ponave da su mere u vanrednom stanju bile drastične i neadekvatne, da je sve vreme trajala stalna politička kampanja vlasti, kao i da je očigledno da se i zasedanje Skupštine za to koristi.

2020

Mesec u parlamentu

MART

2.

Prva sednica prolećnog zasedanja održana je početkom marta, a ovo je ujedno i poslednja sednica koja je održana tog meseca. Na dnevnom redu bile su izmene Zakona o oružju i municiji, kojim se rok za preregistraciju oružja produžava za dve godine, kako bi građani stigli da obave potrebne preglede i dostave dokumentaciju. Osim ovoga, na dnevnom redu bili su i Protokol o izmenama Konvencije o zaštiti lica u odnosu na automasku obradu ličnih podataka, međunarodni sporazum o ekonomskoj i tehnološkoj saradnji između Srbije i Azerbejdžana i Odluka o razrešenju i imenovanju članova i zamenika članova Republičke izborne komisije.

3.

Osim predloženih akata, na sednici je bilo reči i o izjavama predstavnika opozicije. Poslanik Srpske napredne stranke Vladimir Orlić želeo je da se Đorđe Vukadinović, koji je pre četiri godine u parlament ušao na listi na kojoj su bile i Dveri, ogradi od nedavnih izjava lidera ovog pokreta Boška Obradovića. Rasprava na ovu temu mimo dnevnog reda trajala je čak više od dva sata. Ipak, sednica je zaključena danom za glasanje 4. marta, kada su usvojeni svi akti koji su uvršteni na dnevni red.

4.

Tokom sednice predsednica Narodne skupštine Maja Gojković, konstatovala je prestanak mandata poslanici Partije ujedinjenih penzionera Srbije Veri Paunović danom nastupanja smrti. Na njeno mesto izabran je Slobodan Veličković, kandidat za narodne poslanike sa izborne liste "Aleksandar Vučić - Srbija Pobeđuje". Veličković je vazduhoplovni vojni elektroinženjer u penziji. Bio je poslanik u IX sazivu (2012. - 2014.), a u X skupštinskom sazivu izabran je za poslanika u januaru 2016. i na toj funkciji ostao do juna 2016. godine.

2020

Mesec u parlamentu

APRIL

9.

Od kako je 15. marta trojnim potpisom uvedeno vanredno stanje zbog pandemije koronavirusa, iz skupštinskog hola su se svakog radnog dana obraćali poslanici pokreta Dosta je bilo, zahtevajući da se poslanici sastanu i da se, kako ponavlja Saša Radulović „sistem vrati u okvire Ustava“. Predsednik pokreta Dosta je bilo, Saša Radulović, izjavio je da „Predsednik Republike, predsednica Narodne Skupštine i predsednica Vlade nisu imali ustavno pravo da proglašavaju vanredno stanje zato što da bi mogli to da urade mimo Skupštine morali su da dokažu da Skupština nije u stanju da se sastane“. Radulović je dodao da zasedaju svi parlamenti u okruženju, samo je srpski parlament suspendovan.

13.

Samo osmoro samostalnih poslanika potpisalo je zahtev da se hitno sazove vanredna sednica. Među tim poslanicima je i Srđan Nogo, koji kaže da je forma poslednja odbrana prava. Na konferenciji za novinare, a na temu koronavirusa i vanrednog stanja poslanik Nogo je rekao: „Mi našu sudbinu poverili u ruke ljudima koji su deset dana slali kontradiktorne poruke, od situacije da se smeju, da je najsmješniji virus na svetu, da idemo u šoping u Milano, nedelju dana kasnije dobili smo vanredno stanje, zabranu kretanja“. Poslanik Đorđe Vukadinović, takođe na konferenciji za novinare, podržao je zahtev za sazivanjem sednice. On smatra "da se načinom na koji je zavedeno vanredno stanje izašlo izvan okvira Ustava" i da "ni jedna zemlja nije na ovakav način izašla izvan ustavnog poretka".

PARLAMENT U BROJEVIMA

Statistički pregled rada 11. saziva zaključen je sa 30. aprilom 2020. godine

23.

Sednica Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja održana je prvi put od uvođenja vanrednog stanja kako bi se razmotrio predlog izmena skupštinskog budžeta za ovu godinu. Poslanici su podržali predlog da kao posledica proglašenja pandemije covid 19, skupštinski rashodi budu umanjeni za 20 odsto. Članovi odbora nosili su zaštitne maske zbog pandemije, a na sajtu skupštine emitovan je direktan prenos.

23.

Poslanike je najviše zanimalo kako sada odbor može da se sastane, a u vreme proglašenja vanrednog stanja Skupština nije mogla da se okupi. Poslanik Nemanja Šarović rekao je da Radikali nipošto ne bi hteli da prekrše zakon i pitao predsednika odbora da li je dobio neko posebno odobrenje pre nego što ih je okupio. Predsednik odbora Aleksandar Martinović iz Srpske napredne stranke odgovorio je da su se sastali na osnovu uredbe o merama za vreme vanrednog stanja i citirao deo uredbe: „A tu lepo piše, zabrana iz stava 1 tačka 1 i 2 ovog člana ne odnosi se na lica koja su izabrana, to ste vi, i svi mi, postavljena ili zaposlena u državnom organu, organu Autonomne pokrajine ili organu jedinice lokalne samouprave, ako je njihovo prisustvo potrebno za rad, itd, itd..“

28.

Prva sednica za vreme vanrednog stanja sazvana je za 28. april, a na dnevnom redu bile su dve tačke: predlog odluke o potvrđivanju vanrednog stanja i predlog zakona o potvrđivanju uredaba koja je Vlada uz supotpis predsednika Republike donela za vreme vanrednog stanja, koji je objedinio 44 uredbe. Izveštaj o merama Vlade u odbrani od koronavirusa podnela je usmeno premijerka Ana Brnabić, rekavši da je Srbija vodila odgovornu državnu politiku. Poslanici su, međutim, diskutovali i o lupanju u šerpe, o migrantima, o značaju prvog maja, četničkim pesmama i akciji Sablja. O rebalansu budžeta nije bilo mnogo reči, ali je ipak usvojen u svojstvu uredbe, prostom većinom, zajedno sa predloženim zakonom.

28.

Poslanici dela opozicije koji su i ranije bojkotovali rad parlamenta odnosno deo Demokratske i Socijaldemokratske stranke kao i okupljeni u Savezu za Srbiju, ni ovoga puta nisu hteli, kako kažu, da pruže legitimitet kršenju Ustava, već su izjave davali u holu. Sa druge strane, u plenumskoj sali, lider Srpske radikalne stranke Vojislav Šešelj podsetio je predsednicu Narodne skupštine Maju Gojković da se Skupština sastajala i za vreme bombardovanja 1999. godine kada je na sednicu putovala vojnom skelom i ocenio da je vanredno stanje morala da proglašava Skupština.

29.

Poslanička grupa Socijaldemokratska stranka, Narodna stranka rasformirana je nakon što su poslanici iz Socijaldemokratske stranke Zdravko Stanković i Goran Bogdanović prešli u poslaničku grupu Demokratske stranke čiji poslanici većinski bojkotuju rad parlamenta. Drugi deo poslanika Socijaldemokratske stranke Marko Đurišić i Nenad Konstantinović prekinuli su bojkot parlamenta nakon više od godinu dana neprisustvovanja na plenumskim sednicama. Oni su zajedno sa Nenadom Čankom iz Lige socijaldemokrata Vojvodine (LSV), Olenom Papugom (LSV), Nadom Lazić (LSV) i Tomislavom Žigmanovim (Demokratski savez Hrvata u Vojvodini) oformili novu poslaničku grupu - Vojvođanski front, Srbija 21.

29.

U toku sednice, poslanici su raspravljali i o funkcionerskoj kampanji. Predstavnici Vlade odbacili su optužbe da je za vreme vanrednog stanja bilo funkcionerske kampanje, a ministar odbrane Aleksandar Vulin istakao da sada imaju nešto što nikada do sada nisu imali: „Aleksandar Vučić je doneo deset respiratora, ni jedan taj respirator niste imali. Ni jedan jedini, za to se valjda kaže hvala!“. Poslanik iz Stranke demokratske akcije Sandžaka Enis Imamović smatra da se Novom Pazaru nije pomoglo na vreme, te je odgovorio ministru: „Ja sam čuo sada od ministra odbrane da mi treba da mi treba da smo zahvalni zato što smo sve vreme morali da čekamo da postanemo neko novo žarište koronavirusa da bi nam predsednik lično uručio respiratore koje je kupio od naših para.“

ZAKONODAVNA AKTIVNOST

367 dana legislativne aktivnosti

612 usvojenih zakona

97.22% usvojenih zakona predložila je Vlada

Ustaljena praksa po kojoj na dnevnom redu dominiraju predlozi od strane Vlade, ili u nekim slučajevima od strane poslanika iz vladajuće većine, nastavljena je i tokom proleća 2020. godine. Izuzetak je slučaj iz marta 2019. godine, kada su dva predloga poslanika koji ne pripadaju vladajućoj većini uvrštena u dnevni red plenarne sednice.¹

Još jedan izuzetak su dva zakona predložena od strane opozicione poslanice Demokratske stranke, Gordane Čomić, koji su uvršteni na dnevni red: Zakon o izmeni Zakona o izboru narodnih poslanika i Zakon o izmeni Zakona o lokalnim izborima. **Oba zakona su usvojena** na vanrednom zasedanju u februaru 2020. godine.

HITAN POSTUPAK

35.78% svih zakona (uključujući nove zakone, izmene i dopune zakona i ratifikacije međunarodnih sporazuma) usvojeno je po hitnom postupku

48.26% novih zakona i izmena i dopuna usvaja se po hitnom postupku, ukoliko izuzmemo zakone o potvrđivanju međunarodnih sporazuma, koji se uglavnom usvajaju po redovnom postupku

TOKOM XI SAZIVA ZABELEŽILI SMO I:

- bojkot parlamenta od strane dela opozicionih poslanika → manje od 50 opozicionih poslanika trenutno bojkotuje rad parlamenta;
- promene u praksi "filibastera" i tokom marta i aprila → smanjen broj "bravo" amandmana koji su podnošeni od strane vladajuće većine i objedinjavanje velikog broja tačaka na dnevnom redu u jedinstvenu raspravu;
- izveštaj Evropske komisije za Srbiju za 2018. godinu, predstavljen je krajem maja 2019. godine → naglašava zabrinjavajuće stanje u parlamentu i poziva na hitnu promenu negativne prakse i uspostavljanje međustranačkog dijaloga.

¹ U martu 2019. godine, po prvi put od 2015. godine, na dnevni red plenarne sednice uvrštena su dva predloga opozicionih poslanika Nenada Čanka, Olene Papuge i Nade Lazić: Predlog Zakona o finansiranju AP Vojvodine i Predlog Rezolucije NSRS o Vojvodini. Predlozi zakona i rezolucije nisu dobili podršku dovoljnog broja poslanika da bi bili usvojeni.

14 sednica na kojima su postavljena poslanička pitanja je održano tokom aktuelnog saziva: po jedna sednica u 2016. i 2017. godini (obe u oktobru), pet sednica u 2018. godini (mart, april, septembar, oktobar i novembar), pet sednica u 2019. godini (mart, jun, jul, novembar i decembar) i dve sednice u 2020. godini (januar i februar).

16 javnih slušanja održano je u aktuelnom sazivu. U 2016. godini održano je šest javnih slušanja (jedno u oktobru, četiri u novembru i jedno u decembru). Svega po jedno javno slušanje održano je u 2017. i 2018. godini (oba u novembru). Tokom 2019. godine održano je šest javnih slušanja (dva u junu, jedno u septembru i tri u novembru). U 2020. godini organizovana su dva javna slušanja (oba u februaru).

U 2016. godini održano je šest javnih slušanja (jedno u oktobru, četiri u novembru i jedno u decembru). Svega po jedno javno slušanje održano je u 2017. i 2018. godini (oba u novembru).

Tokom 2019. godine održano je šest javnih slušanja (dva u junu, jedno u septembru i tri u novembru). U 2020. godini organizovana su dva javna slušanja (oba u februaru).

Novi godišnji izveštaji nezavisnih insitucija za 2018. godinu podneti su Skupštini u martu 2019. godine. Skupština je u junu 2019. godine razmatrala i usvojila izveštaje o radu Državne revizorske institucije, Fiskalnog saveta i Komisije za zaštitu konkurencije za 2018. godinu, zajedno sa predlozima zaključaka nadležnih odbora. U julu 2019. godine skupština je razmatrala izveštaje Zaštitnika građana, Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, kao i Agencije za borbu protiv korupcije, i usvojila zaključke povodom ovih izveštaja. U oktobru 2019. godine, razmotren je i usvojen Redovan godišnji izveštaj Poverenika za zaštitu ravnopravnosti za 2018. godinu zajedno sa zaključkom Odbora za ljudska i manjinka prava i ravnopravnost polova.

Tri člana Saveta Regulatornog tela za elektronske medije izabrani su u decembru 2019. godine nakon dvogodišnjeg kašnjenja. Još dva člana Saveta Regulatornog tela za elektronske medije izabrano je na vanrednom zasedanju u februaru 2020. godine.

Od 2018. godine, poslanici koji ne pripadaju vladajućoj većini predsedavaju u samo dva od 20 skupštinskih odbora.

U novembru 2019. godine poslanici su usvojili budžet za 2020. bez kršenja zakonskih procedura. Takođe, u plenumu su razmotreni i usvojeni zakoni o završnim računima za period od 2002. do 2018. godine

Žene u parlamentu: XI skupštinski saziv

Od osnivanja višestranačja, u sastavu Narodne skupštine dominirali su poslanici muškog pola. Na primer, tokom sedmog saziva (2007. - 2008. godine) funkciju narodnih poslanika obavljalo je 80% poslanika muškog pola.¹ Poslednjih godina položaj žena u najvišem zakonodavnom telu se poboljšao. Raznovrsnijoj strukturi doprineli su Zakon o rodnoj ravnopravnosti i izmene Zakona o izboru narodnih poslanika. Dok se prvim zakonom garantuje politika jednakih mogućnosti u svim sferama društvenog života², drugim zakonom su uspostavljene kvote za izbor najmanje 40% manje zastupljenog pola.³ Uz to, ne treba izostaviti ni uticaj Ženske parlamentarne mreže, koja je formirana 2013. godine sa ciljem da utiče na donošenje novih zakona iz oblasti zdravlja žena i porodice, suzbijanja nasilja nad ženama i u porodici i ekonomskog osnaživanja i obrazovanja žena. Funkcionisanje Ženske parlamentarne mreže jeste bitan instrument kojim se jača uloga žena u najvišoj zakonodavnoj instituciji budući da je jedina uspela da okupi pripadnice različitih političkih opcija pod istim ciljem.

Zahvaljujući kvotama, trenutni, odlazeći skupštinski saziv, konstituisan 03. juna 2016. godine, beleži najviše narodnih poslanica - 37,2% odnosno 93 od 250 narodnih poslanika. Međutim, iako je položaj žena u Skupštini u pogledu pravnog okvira relativno dobro regulisan, postavlja se pitanje u kojoj meri njegoova primena u praksi doprinosi većem uticaju žena unutar parlamenta?

U ovom broju Biltena Otvorenog parlamenta, izdvajamo najvažnije rezultate analize položaja i uticaja žena u parlamentu tokom XI saziva Narodne skupštine, koja će biti objavljena u maju 2020. godine.

Koliko su žene zastupljene na rukovodećim funkcijama?

Članica Srpske napredne stranke, Maja Gojković, trenutno je na čelu parlamenta, međutim, značajnije prisustvo žena u strukturi ovog predstavničkog tela predstavlja relativno novu pojavu u odnosu na celokupan period od početka višestranačja (1991. godine). **U ovom periodu samo su tri žene imale mogućnost da predsedavaju skupštinom u četiri od ukupno 11 konstituisanih saziva.** Nataša Mičić iz Liberalno demokratske partije predsedavala je u V sazivu (2001. - 2004.)⁴, Slavica Đukić Dejanović ispred Socijalističke partije Srbije obavljala je funkciju predsednika parlamenta u VIII sazivu (2008. - 2012.), a Maja Gojković iz Srpske napredne stranke predsedavala je u dva saziva: u X sazivu (2014. - 2016.) i u aktuelnom XI sazivu koji je konstituisan 2016. godine.⁵

1 Otvoreni parlament, saziv 2007-2008. Dostupno na: <https://otvoreni.parlament.rs/saziv/58>

2 Član 3, stav 2, Zakon o ravnopravnosti polova, "Sl. glasnik RS", br. 104/2009.

3 Član 40a, stav 1, Zakon o izboru narodnih poslanika, "Sl. glasnik RS", br. 12/2020.

4 Predsednik parlamenta na početku V saziva (22. januar 2001. godine) bio je Dragan Maršićanin sve do 6. decembra 2001. kada je funkciju predsednika parlamenta preuzela Nataša Mičić. Ona je funkciju predsednika parlamenta obavljala do kraja V saziva 27. januara 2004. godine.

5 Narodna skupština Republike Srbije, Istorijat 1991-2020. Dostupno na: [http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina/skupstina-1804-2020/narodna-skupstina-republike-srbije-\(1991-2020\).2160.html](http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina/skupstina-1804-2020/narodna-skupstina-republike-srbije-(1991-2020).2160.html)

Statistika je još nepovoljnija kada je reč o potpredsednicima parlamenta. **Od šest potpredsednika parlamenta, u odlazećem sazivu ovu funkciju vršile su samo dve žene:** Gordana Čomić iz Demokratske stranke i Vjerica Radeta ispred Srpske radikalne stranke. Ovo predstavlja mali pomak, s obzirom na činjenicu da je u prethodnom, desetom sazivu (2014. - 2016.), samo jedna od šest narodnih poslanika bila pripadnica ženskog pola.

Kada je reč o predsednicama odbora, postoji približno ravnomerna zastupljenosti polova. **Žene su na čelu u osam od ukupno 20 odbora (40%).** Ipak, nesrazmernost je veća ukoliko analiziramo članove ovih radnih tela. **Pet odbora prednjače kada je u pitanju izrazito niska zastupljenost žena.** Svega jedna žena je među devet članova Odbora za kontrolu službi bezbednosti, dok Odbor za Kosovo i Metohiju broji dve poslanice od ukupno 17 članova. Kod preostala tri odbora (Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja, Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava i Odbor za odbranu i unutrašnje poslove) predstavljenost žena iznosi 17,6%. Drugim rečima, kao posledica nedostatka kvota za izbor manje zastupljenog pola u odborima, **muškarci većinski zauzimaju članstvo u radnim telima. S druge strane, žene su većinski zastupljene u odborima koji se bave pitanjima poput ljudskih i manjinskih prava (82,3%), pravima deteta (75%), kulture (70,5%), socijalnih pitanja, društvene uključenosti i smanjenja siromaštva (52,9%).**

Ko su najaktivnije poslanice?

Narodne poslanice se u aktuelnom sazivu ne mogu pohvaliti intenzivnom aktivnošću u plenumu. **Od ukupnog broja aktivnosti udeo žena u obraćanjima je 31%.⁶** Poslanice Srpske radikalne stranke Vjerica Radeta i Nataša (Spasoja) Jovanović prednjače po pitanju aktivnosti u ukupnom broju obraćanja. Skoro duplo manje obraćanja od Nataše Sp. Jovanović ima trećeplasirana poslanica Srpske napredne stranke Jelena Žarić Kovačević i četvrtoplasirana Aleksandra Jerkov iz Demokratske stranke. Treba imati u vidu da je bojkot parlamenta od strane dela opozicionih poslanika i poslanica tokom cele 2019. i dela 2020. godine uticao na ukupan broj obraćanja poslanica u ovom sazivu.

Narodna poslanica	Politička stranka	Broj obraćanja
Vjerica Radeta	Srpska radikalna stranka	1430
Nataša (Spasoja) Jovanović	Srpska radikalna stranka	642
Jelena Žarić Kovačević	Srpska napredna stranka	328
Aleksandra Jerkov	Demokratska stranka	316
Aleksandra Tomić	Srpska napredna stranka	300
Gordana Čomić	Demokratska stranka	277
Milanka Jevtović Vukojičić	Srpska napredna stranka	220
Branka Stamenković	Dosta je bilo	219
Maja Gojković	Srpska napredna stranka	215
Marinika Tepić	Stranka slobode i pravde	213

⁶ Ukupan broj obraćanja podrazumeva zbir govora u načelu, govora u pojedinostima, replike, govori o povredi Poslovnika Narodne skupštine, postavljanje poslaničkih pitanja i traženje obaveštenja i objašnjenja.

Kako su žene predstavljene po poslaničkim grupama?

Od ukupno 14 poslaničkih klubova, u samo dva žene čine većinu ukupnog broja članova: u Partiji ujedinjenih penzionera Srbije i Klubu samostalnih poslanika. **Procenat žena od 60% koliko ima Klub samostalnih poslanika najveći je u poslednja tri saziva. S druge strane, najmanje učešće žena u trenutnom sazivu evidentirano je unutar tri poslaničke grupe: Liberalno demokratska partija - SDA Sandžaka, Savez vojvođanskih Mađara i Pokret socijalista - Narodna seljačka stranka - Ujedinjena seljačka stranka.** U poslaničkoj grupi Liberalno demokratska partija - SDA Sandžaka zabeležena je participacija samo jedne poslanice od ukupno šestoro članova poslaničke grupe, dok poslaničke grupe Savez vojvođanskih Mađara i Pokret socijalista - Narodna seljačka stranka - Ujedinjena seljačka stranka imaju po jednu narodnu poslanicu u svom članstvu od ukupno četiri narodna poslanika.

Ni predsednici poslaničkih grupa ne mogu se pohvaliti ravnomernom zastupljenošću oba pola. **Žene su na čelu u samo tri od ukupno 14 poslaničkih grupa.** Kako je ranije pomenuto poslanička grupa Partija ujedinjenih penzionera Srbije ima, srazmerno svojoj veličini, procentualno najveći udeo žena po svom sastavu. Na čelu ove poslaničke grupe imenovana je Mira Petrović. Ispred poslaničke grupe Stranka moderne Srbije nalazi se Tatjana Macura, a na čelu poslaničke grupe Nova Srbija - Pokret za spas Srbije je Sanda Rašković Ivić.

Analiza predstavljenosti manje zastupljenog pola u parlamentu ukazuje na to da iako postoje zakonski propisane kvote, narodne poslanice i dalje nemaju jednak uticaj, moć ni kredibilitet u najvišoj zakonodavnoj instituciji kao narodni poslanici. Povećanje heterogenosti parlamenta svakako doprinosi boljoj reprezentativnosti skupštine, ali skupštinska praksa bi mogla biti drugačija. Većinska zastupljenost jednog pola u radnim telima ne predstavlja primer dobre prakse. Takođe, činjenica da u radu Odbora za kontrolu službi bezbednosti od 9 članova učestvuje samo jedna pripadnica ženskog pola, predstavlja alarm za poštovanje rodne ravnopravnosti u radnim telima parlamenta. Crveni alarm se odavno oglasio i kada je reč o predsednicima poslaničkih grupa, jer su žene na čelu u samo tri od 14 poslaničkih grupa. Ovo implicira koliko zapravo (ne)poverenje poslanici imaju u žensko vođstvo.

● IZBOR SAŽETAKA ZAKONA

Sažeci zakona koji su usvojeni u periodu mart-april

ZAKON O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O IZMENAMA I DOPUNAMA KONVENCIJE O ZAŠTITI LICA U ODNOSU NA AUTOMSKU OBRADU LIČNIH PODATAKA

Konvenciju o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka (u daljem tekstu Konvencija) je Savet Evrope usvojio 1981. godine, a Republika Srbija ju je potvrdila 1992. godine. Razlozi za usvajanje Protokola o izmenama i dopunama leže u potrebi modernizacije teksta Konvencije u cilju unapređenja zaštite prava na privatnost u kontekstu automatske obrade ličnih podataka.

PREAMBULA I OPŠTE ODREDBE

Protokol je proširio dejstvo Konvencije, pored država članica Saveta Evrope i na druge potpisnice. U fokus je stavljena neophodnost obezbeđenja ljudskog dostojanstva, ljudskih prava i osnovnih sloboda svakog fizičkog lica, imajući u vidu intenziviranje i globalizaciju obrade podataka i njihovog protoka. Stoga je i svrha koja se želela postići usvajanjem ovog Protokola zaštita svakog lica, bez obzira na njegovu nacionalnu pripadnost ili mesto stanovanja u odnosu na obradu ličnih podataka.

Protokol uvodi nove definicije poput „obrade podataka“ koja obuhvata ne samo automatsku obradu podatka, već i svaku drugu operaciju koja se obavlja na ličnim podacima, kao i definiciju „rukovaoca“, „primaoca“ i „obrađivača“ podataka. Sužen je prostor za diskrecionu primenu teksta Konvencije od strane potpisnica, a autor izmenjenog i dopunjenog teksta Konvencije je jasnije, preciznije i direktnije obavezao potpisnice na primenu Konvencije, kako u javnom, tako i u privatnom sektoru.

OSNOVNA NAČELA ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA

Protokol je nametnuo obavezu stranama ugovornicama da unutar svog zakonodavstva preduzmu mere kako bi sprovele odredbe Konvencije. Delotvornost preduzetih mera procenjuje Komitet Konvencije koji do sada nije postojao u ovom obliku, niti je imao ovaj obim ovlašćenja.

Protokol o izmenama i dopunama Konvencije uvodi obavezu za strane ugovornice da obradu podataka vrše srazmerno svrsi kojoj se teži i uspostavljanje pravične ravnoteže suprotstavljenih interesa. Izričito je uveden pristanak subjekta čiji se podaci obrađuju ukoliko nema nekog drugog osnova koji je propisan zakonom. Lični podaci se mogu prikupljati samo za izričite, specifične i zakonite potrebe, bez prava na drugačiju obradu; moraju biti obrađeni na transparentan način, tačni, ažurni i ne suvišni u odnosu na potrebe za koje se obrađuju.

Posebne kategorije podataka poput genetskih, ličnih podataka koje se odnose na krivična dela i postupke, biometrijske podatke i sl. mogu se obrađivati samo ako postoje zakonom propisane odgovarajuće mere zaštite koje Konvencija dopunjuje.

Svako lice – subjekt obrade podataka, ima pravo da bude obavešteno o osnovu i svrsi planirane obrade podataka, primaocima obrade podataka, da na zahtev dobije potvrdu o obradi njegovih podataka, razlozima za obradu, da uloži prigovor na obradu ličnih podataka i koristi pravno sredstvo

u slučaju povrede prava iz Konvencije. Strane ugovornice imaju i obavezu da preduzmu mere kako bi nadležnom nadzornom organu Komiteta dokazali da se obrada podataka vrši u skladu sa Konvencijom.

Izuzeci od ovog poglavlja dopušteni su samo u slučaju zaštite nacionalne bezbednosti, odbrane, interesa države, nezavisnosti pravosuđa i prevencije i gonjenja krivičnih dela. Strane ugovornice sada su dužne da uvedu sudske i vansudske sankcije i pravna sredstva zbog kršenja ove Konvencije.

PREKOGRANIČNI PROTOK LIČNIH PODATAKA

Protokol uvodi jasan pravni okvir za prekogranični protok ličnih podataka uz precizno definisanje mera i nivoa njihove zaštite. Odgovarajući nivoi zaštite se mogu postići bilo zakonodavstvom države ili međunarodne organizacije, bilo ad hoc zaštitom predviđenom pravno obavezujućim instrumentima. Strane ugovornice su u obavezi da omoguće i obezbede nadzornom organu sve relevantne informacije i pokažu efikasnost zaštitnih mera.

NADZORNI ORGANI

Strane ugovornice su dužne da obezbede odgovornost bar jednog organa za osiguravanje usklađenosti sa odredbama Konvencije. Taj organ može da vrši istrage i intervencije, vrši funkciju odobrenja standardizovanih zaštitnih mera, donosi odluke u vezi sa kršenjem Konvencije i izriče upravne sankcije. Takođe je ovlašćen da učestvuje u sudskim postupcima i da podstiče javnu svest u pogledu prava subjekata podataka. Nadzorni organ postupa potpuno nezavisno i nepristrasno i podnosi periodične izveštaje u pogledu svojih aktivnosti.

Nadzorni organ koji, na osnovu svog zahteva, dobije informacije od drugog nadzornog organa ih ne sme koristiti u druge svrhe osim onih koje su navedene u zahtevu. Nadzorni organ kojem je zahtev upućen nema pravo da ga odbije osim ukoliko je nespojiv sa njegovim nadležnostima ili ukoliko je nespojiv sa suverennošću, nacionalnom bezbednošću ili javnom poretom zemlje ugovornice.

KOMITET KONVENCIJE

Protokolom je umesto dosadašnjeg Savetodavnog komiteta formiran Komitet Konvencije. Komitet je dodatno ovlašćen da daje preporuke (umesto dosadašnjih predloga) kako bi olakšao primenu Konvencije, može da daje mišljenje o bilo kom pitanju u vezi sa tumačenjem i primenom Konvencije, može da izrađuje modele standardizovanih zaštitnih mera, kao i da preispita sprovođenje Konvencije od strane strana ugovornica.

ZAVRŠNE ODREDBE

U završnim odredbama Protokola proširena je mogućnost potpisivanja Konvencije na Evropsku uniju, drugu međunarodnu organizaciju ili državu koja nije članica Saveta Evrope. Od posebnog značaja je činjenica da nije dopušteno stavljanje rezerve na odredbe ovog Protokola.

Zakon o potvrđivanju Protokola o izmenama i dopunama Konvencije o zaštiti ličnih podataka u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori“.

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LIČNOJ KARTI

Vlada Republike Srbije podnela je ovaj predlog zakona skupštini 7. februara 2020. godine.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ličnoj karti (u daljem tekstu: Zakon) uređuje sva prava i obaveze kao i procedure vezane za ličnu kartu kao javnu ispravu kojom građani Republike Srbije dokazuju identitet, kao i druge činjenice koje su u njoj sadržane, a u slučajevima kada je to određeno međunarodnim ugovorom, lična karta može da služi i kao putna isprava.

Zakon je donet 2006. godine a poslednje izmene pretrpeo je 2011. godine. Kao glavni razlozi za usvajanje predloženih izmena navode se uočeni nedostaci u važećem zakonu, kao i obaveze koje proizilaze iz projekta Vlade Republike Srbije „Stop birokratiji”, odnosno Zaključka Vlade kojim je usvojen Plan prioritarnih aktivnosti za smanjenje administrativnih tereta u Republici Srbiji. Predloženim izmenama smanjenju se administrativni tereti za građane Republike Srbije, u slučaju gubitka lične karte.

Preostale izmene i dopune važećeg zakona odnose se na: dopunu podataka sadržanih u obrascu lične karte (dodaje se podatak o adresi prijavljenog prebivališta); usklađivanje sa propisima o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju; brisanje dela odredbe koja se odnosi na podnošenje zahteva za izdavanje lične karte maloletnog lica starijeg od 16 godina, tako da će se, na osnovu predloženog, maloletnom licu starijem od 16 godina lična karta izdati uz saglasnost samo jednog roditelja, bez obzira da li drugi roditelj vrši roditeljsko pravo; ograničenja korišćenja lične karte za prelazak državne granice.

OBRAZAC LIČNE KARTE

Sadržina obrasca

Predloženim izmenama i dopunama predviđeno je dodavanje podatka o adresi prijavljenog prebivališta u obrazac lične karte. Adresa prebivališta građana predstavlja bitan element na osnovu kojeg se određuje mesna nadležnost organa za postupanje u svim upravnim poslovima, a dokazuje se ličnom kartom u koju je upisana adresa prebivališta, bez obzira da li je adresa upisana u čipu lične karte ili na samom obrascu lične karte (lična karta bez čipa). Podatak o adresi prebivališta na obrascu lične karte postoji na važećim ličnim kartama (na obrascu ili u čipu koji je sastavni deo obrasca lične karte).

Automatsko očitavanje podataka i zaštitni elementi

Predloženo je izmena i dopuna važećeg zakona na taj način što se predviđa upisivanje sertifikata za elektronsku identifikaciju u mikrokontroler (čip), na osnovu čega se omogućava da lična karta postane sredstvo za identifikaciju na daljinu i šema elektronske identifikacije srednjeg nivoa pouzdanosti. Takođe, predviđa se upisivanje. Na taj način lična karta postaje kvalifikovano sredstvo za kreiranje elektronskog potpisa i šema elektronske identifikacije visokog nivoa pouzdanosti.

POSTUPAK IZDAVANJA LIČNE KARTE

U delu Zakona kojim se propisuje procedura za podnošenja zahteva za maloletna lica starija od 16 godina, menja se dosadašnje pravilo da za maloletna lica zahtev podnosi jedan od roditelja uz pismenu saglasnost drugog roditelja (ukoliko taj drugi roditelj ne vrši roditeljsko pravo, njegova

saglasnost nije potrebna), i uvodi se pravilo da će se maloletnom licu starijem od 16 godina lična karta izdati uz saglasnost samo jednog roditelja, bez obzira na to da li drugi roditelj vrši roditeljsko pravo.

OGRANIČENJE KORIŠĆENJA LIČNE KARTE ZA PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE

Zakon predviđa mogućnost da se lična karta koristi kao putna isprava (pasoš) kada je to predviđeno međunarodnim ugovorom. Ali postoji izuzetak. Lična karta ne može da služi kao putna isprava i njenom upotrebom se ne može zameniti korišćenje putne isprave i prelaziti državna granica ako su ispunjeni uslovi za oduzimanje putne isprave - utvrđeni zakonom kojim se uređuju putne isprave za putovanje državljanina Republike Srbije u inostranstvo (Zakon o putnim ispravama). Ako su ispunjeni zakonski uslovi nadležni organ donosi rešenje o zabrani korišćenja lične karte kao putne isprave. Po važećim propisima to rešenje važi šest meseci i dostavlja se imaocu lične karte i organu koji je podneo zahtev. Predloženim izmenama, navedena zabrana će umesto dosadašnjih šest meseci važiti dok su ispunjeni uslovi za oduzimanje isprave.

NEVAŽEĆA LIČNA KARTA

Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) nestalu ličnu kartu rešenjem proglašava nevažećom. Lična karta koja je proglašena nevažećom do sada se oglašavala nevažećom i u „Službenom glasniku Republike Srbije” o trošku lica čija se lična karta oglašava nevažećom. MUP izdaje novu ličnu kartu nakon donošenja rešenja o proglašenju lične karte nevažećom i dostavljanja rešenja „Službenom glasniku Republike Srbije”. Predloženim izmenama Zakona predviđeno je da, u slučaju gubitka lične karte, građanin neće morati da je oglašava nevažećom u „Službenom glasniku Republike Srbije”, već će je nadležni organ – MUP nakon donošenja rešenja o proglašenju lične karte nevažećom, oglasiti nevažećom na zvaničnoj veb prezentaciji MUP-a. Razlog je smanjenje administrativnog tereta za građane Republike Srbije.

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BEZBEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Vlada Republike Srbije podnela je ovaj predlog zakona skupštini 29. novembra 2019. godine.

Izmene i dopune zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima predložene su inicijativama Privredne komore Srbije i udruženja prevoznika. Iako je ovo peti put u protekle dve godine da se zakon menja postoji niz razloga zbog kojih se ove promene vrše. Naime, kao prvi razlog se navode problemi za deficitom profesionalnih vozača u privrednim društvima koja se bave uslugama prevoza putnika i prevoza robe. Pored ovih problema, uočena je i potreba da se reši nedostatak prethodnog zakona tako što će se ukloniti prepreka za prepravljavanje uveženih motornih vozila. Dalje, uvode se i promene koje se odnose na prelaz puta preko pruge i time se uvode dvobojni semafori kao i signalizacija kada je reč o kvarovima na pruzi. Pojašnjava se i pojednostavljuje se postupak utvrđivanja statusa vozila od istorijskog značaja. Na kraju, uvode se i nova administrativna rešenja za pojednostavljenje regulative „e-PAPIR” kojom su regulisani rokovi i obrasci zahteva.

Vozila od istorijskog značaja

U pogledu izmena i dopuna koje se odnose na vozila od istorijskog značaja, dopunjuju se nadležnosti Agencije za saobraćaj gde ona utvrđuje status, oduzima status, razvrstava vozila od istorijskog značaja i vodi evidenciju o njihovom statusu. Između ostalog, zakonodavac predviđa da je i za ova vozila neophodno izvršiti registraciju.

Prelaz puta preko železničke pruge

Kako bi se povećala bezbednost učesnika u saobraćaju, odredba koja se odnosi na prelaz puta preko železničke pruge se dopunjava time što se uvode dvobojni semafori za prelaze i to dvobojna svetla crvene i žute boje za razliku od prethodnog zakonskog rešenja gde je postojala jednobojna signalizacija za prelaz. Pored toga, uvode se i signalni zvuci kako bi se učesnik u saobraćaju informisao da je semafor u kvaru.

Izdavanje dozvole za probnu vožnju

Zakonom o opštem upravnom postupku i Zakonom o elektronskoj upravi, prema čijim odredbama je predviđeno da organi vode evidencije u elektronskom obliku, odredba ovog zakona se usaglašava i time se precizira koja je dokumentacija neophodna kako bi se izdala dozvola za probnu vožnju. Kao jedan od rezultata inicijative koja je upućena u pogledu izdavanja probne vozačke dozvole, vrši se dopuna koja se odnosi na učenike vojnih škola u pogledu izdavanja vozačke dozvole S kategorije, s obzirom da oni stižu već sa 18 godina uslov za upravljanje tom kategorijom vozila.

Prepravka uveženih vozila

Dosadašnje iskustvo u praksi pokazalo je da je neusaglašenost propisa na različitim tržištima prepreka za prepravke korišćenih uveženih vozila, tu se najpre misli na usaglašenost sa Sporazumom o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima. Težnja zakonodavca da ovaj problem reši jeste da se nakon uvoza vozila sprovede neophodna tehnička kontrola i prepravka kako bi vozilo bilo saobrazno svim propisima u Srbiji. Takođe, sve prepravke se vrše uz smernice proizvođača kada takve smernice postoje, osim ukoliko proizvođač ili predstavnik proizvođača u Srbiji da saglasnost da se odstupa od datih smernica. Ukoliko ne postoje nikakve smernice proizvođača, prepravke se vrše prema pravilima struke.

Organizacija poslova bezbednosti saobraćaja u privrednom društvu

Još jedna izmena koja je nastupila usled inicijative jeste potreba da se obriše vreme koje je predviđeno za upravljanje i odmor vozača jer je ova odredba regulisana u drugom zakonu i neophodno je da se propišu podzakonski akti kako bi se vodila evidencija i nadzor ovlašćenih organa.

Pojednostavljenje procedure obaveštavanja nadležnog lica

Pojednostavljuje se postupak podnošenja obaveštenja nadležnom organu kada privredni subjekti koji su se bavili obučavanjem vozača kao i tehničkim pregledima vozila prestaju sa radom. Postupak se vrši u E formi, u skladu sa propisima koji uređuje elektronski dokument i elektronsko poslovanje.

Sažeci zakona koji su usvojeni u maju 2020. godine

ZAKON O IZMENI ZAKONA O LOKALNIM IZBORIMA

Zakonom o lokalnim izborima (u daljem tekstu: Zakon) uređuje se izbor i prestanak mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave.

Zakon je donet 2007. godine, a poslednje izmene pretrpeo je 2020. godine. Predložene izmene i dopune odnose se na overu potpisa birača koji podržavaju izborne liste.

OVERA POTPISA BIRAČA

Prema važećim zakonskim rešenjima potpise birača koji podržavaju izborne liste za izbor odbornika u skupštinama gradova, odnosno opština mogu overavati samo javni beležnici. Izuzetak je predviđen za gradove i opštine za koje nisu imenovani javni beležnici, gde potpise mogu overavati osnovni sudovi, sudske jedinice i prijemne kancelarije osnovnih sudova.

Predloženim zakonskim izmenama uvodi se mogućnost da pored javnih beležnika, potpise birača kojima se podržava određena izborna lista overavaju i opštinske, odnosno gradske uprave. Opštinske, odnosno gradske uprave mogu overavati potpise birača koji podržavaju izbornu listu u svim gradovima i opštinama, kako onim gde su imenovani javni beležnici, tako i tamo gde javnih beležnika nema. Osnovni sudovi, sudske jedinice i prijemne kancelarije osnovnih sudova i dalje mogu da overavaju potpise birača koja podržavaju izbornu listu, ali samo u onim gradovima i opštinama gde nema javnih beležnika.

Kao glavni razlog za usvajanje predloženih izmena i dopuna navodi se činjenica da je, u vreme kada su na snazi određena pravila ponašanja koja se odnose na potrebu fizičkog distanciranja između ljudi, a koja imaju za cilj zaštitu stanovništva od zarazne bolesti COVID-19, znatno otežano prikupljanje i overavanje potpisa birača u obimu (30 potpisa popredloženom kandidatu na izbornoj listi, odnosno 200 potpisa u jedinicama lokalne samouprave koje imaju manje od 20.000 birača) i rokovima (15 dana pre dana održavanja izbora) koje propisuje Zakon.

Istovremeno, povećanjem broja ovlašćenih overitelja smanjuje se opasnost od većih okupljanja izbornih aktera i aktivista, kao i od okupljanja prevelikog broja lica u prostorijama i ispred prostorija nadležnih organa, što svakako ne bi bilo poželjno, naročito imajući u vidu da je i dalje potrebno preduzimati mere protiv širenja zarazne bolesti COVID-19.

ZAKON O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O IZBORU NARODNIH POSLANIKA

Zakonom o izboru narodnih poslanika (u daljem tekstu: Zakon) uređuje se izbor i prestanak mandata narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srbije.

Zakon je donet 2000. godine, u više navrata je menjan, a poslednje izmene pretrpeo je 2020. godine. Predložene izmene i dopune odnose se na overu potpisa birača koji podržavaju izborne liste.

OVERA POTPISA BIRAČA

Prema važećim zakonskim rešenjima potpise birača koji podržavaju izborne liste za izbor narodnih poslanika mogu overavati samo javni beležnici. Izuzetak je predviđen za gradove i opštine za koje nisu imenovani javni beležnici, gde potpise mogu overavati osnovni sudovi, sudske jedinice i prijemne kancelarije osnovnih sudova.

Predloženim zakonskim izmenama uvodi se mogućnost da pored javnih beležnika, potpise birača kojima se podržava određena izborna lista overavaju i opštinske, odnosno gradske uprave. Opštinske, odnosno gradske uprave mogu overavati potpise birača koji podržavaju izbornu listu u svim gradovima i opštinama, kako onim gde su imenovani javni beležnici, tako i tamo gde javnih beležnika nema. Osnovni sudovi, sudske jedinice i prijemne kancelarije osnovnih sudova i dalje mogu da overavaju potpise birača koja podržavaju izbornu listu, ali samo u onim gradovima i opštinama gde nema javnih beležnika.

Kao glavni razlog za usvajanje predloženih izmena i dopuna navodi se činjenica da je, u vreme kada su na snazi određena pravila ponašanja koja se odnose na potrebu fizičkog distanciranja između ljudi, a koja imaju za cilj zaštitu stanovništva od zarazne bolesti COVID-19, znatno otežano prikupljanje i overavanje potpisa birača u obimu (10.000 potpisa) i rokovima (15 dana pre dana održavanja izbora) koje propisuje Zakon.

Istovremeno, povećanjem broja ovlašćenih overitelja smanjuje se opasnost od većih okupljanja izbornih aktera i aktivista, kao i od okupljanja prevelikog broja lica u prostorijama i ispred prostorija nadležnih organa, što svakako ne bi bilo poželjno, naročito imajući u vidu da je i dalje potrebno preduzimati mere protiv širenja zarazne bolesti COVID-19.

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Imajući u vidu da je Odlukom Narodne skupštine ukinuto vanredno stanje uvedeno zbog širenja zarazne bolesti COVID-19, a da je pandemija i dalje u toku, predlagač zakona smatra da je potrebno da se mere propisane Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti striktno poštuju, zbog čega predlaže uvođenje novog prekršaja u kaznene odredbe ovog zakona kao i propisivanje višeg zakonskog minimuma novčanih kazni za kršenje odredaba ovog zakona.

Važećim zakonom nije predviđena sankcija za nepridržavanje odluka i naredaba pojedinih organa kojima se određuju mere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti. Iz tog razloga Predlogom zakona predviđeno je da se Zakon dopuni tako što će se nepostupanje po propisima, odlukama ili naredbama koje donose nadležni organi, a kojima se određuju mere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti predvideti kao prekršaj.

Pored toga, sa 30.000 na 50.000 dinara podignut je zakonski minimum novčanih kazni za fizička lica i odgovorna lica u pravnom licu koja učine prekršaje predviđene ovim zakonom, pa će se kazne za ova lica kretati u rasponu od 50.000 do 150.000 dinara.

U slučaju da ste propustili

Izbor epizoda Strofa, Refren, Replika

U martu tim Otvorenog parlamenta pripremio je tri epizode [#StrofaRefrenReplika](#) sa fokusom na [raspravi o aktima Prve redovne sednice i osmomartovskom specijalu](#) u kome smo, umesto čestitke, podsetili kako su o ženama i njihovim pravima govorile predstavnice različitih političkih opcija.

Kako se razgovaralo [o koronavirusu u skupštini](#), koji su [stavovi poslanika](#) o načinu uvođenja vanrednog stanja i kako je protekla [prva sednica za vreme vanrednog stanja](#) slušajte u pet aprilskih epizoda [#StrofaRefrenReplika](#).